

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Turkové a soudců JUDr. Petra Průchy a Mgr. Evy Kyselé v právní věci žalobce: **Mgr. L. V.**, proti žalovanému: **Krajský úřad Jihomoravského kraje**, odbor dopravy, se sídlem v Brně, Žerotínovo nám. 3/5, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 30. 9. 2004, č. j. 57 Ca 13/2004 – 30,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žádnému z účastníků **s e n e p ř i z n á v á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

V záhlaví označeným usnesením odmítl krajský soud pro opožděnost žalobu, již se žalobce (dále též „stěžovatel“) domáhal přezkoumání rozhodnutí žalovaného ze dne 27. 11. 2003, č. j. JMK/28819/2003/OD, kterým bylo změněno rozhodnutí Magistrátu města Brna, odboru dopravy, ze dne 27. 8. 2003, č. j. OD-41365/FI-03 o uznání stěžovatele vinným ze spáchání přestupku, uložení pokuty za toto jednání a uložení povinnosti nahradit náklady řízení.

Včas podanou kasační stížností z důvodu uvedeného v ustanovení § 103 odst. 1 písm. e) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“) stěžovatel tvrdil, že pro závady v doručení rozhodnutí žalovaného správního orgánu nebyly splněny podmínky pro odmítnutí žaloby z důvodu zmeškání lhůty pro její podání. Namítal, že mu nebylo rozhodnutí žalovaného 4. 12. 2004 (z kontextu plyne, že zřejmě mýl uvést 2003) ani nikdy jindy doručováno do vlastních rukou na adresu jeho trvalého pobytu, tj. že se ho doručovatel ani nepokusil zastihnout. Navíc nebyl nijak uvědoměn, že rozhodnutí

žalovaného přijde doručovatel doručit znovu ve stanovený den a hodinu a ani k žádnému takovému novému pokusu doručení poštou nedošlo. Proto nelze hovořit o bezvýslednosti nového pokusu o doručení. Zásilku obsahující žalobou napadené rozhodnutí převzal ve lhůtě uvedené na oznámení pošty o uložení zásilky, přičemž nemohl vědět, o jakou zásilku se jedná. Oznámení o tom, že byla zásilka uložena, mu nebylo do schránky vloženo dříve než 8. 12. 2004 (opět zřejmě 2003) a on si ji vyzvedl neprodleně po něm. Stěžovatel se cítil napadeným usnesením krajského soudu zkrácen na svých ústavních právech, neboť mu zejména nebylo umožněno bránit svůj oprávněný zájem, tedy domáhat se žalobou zrušení rozhodnutí žalovaného, které je dle jeho názoru v rozporu se zákonem. Navrhl zrušení napadeného usnesení a vrácení věci krajskému soudu k dalšímu řízení.

Žalovaný ve svém písemném vyjádření uvedl, že dle jeho mínění není dán žádný z důvodů pro podání kasační stížnosti a krajský soud postupoval v souladu se zákonem. Jeho rozhodnutí bylo stěžovateli zasláno do místa trvalého pobytu a protože tam nebyl zastížen, jak vyplynulo z doručky, byla zásilka adresovaná do vlastních rukou dne 4. 12. 2003 uložena v místně příslušné provozovně držitele poštovní licence, kde byla vyzvednuta dne 10. 12. 2003. Poněvadž z tohoto údaje lze dospět k závěru, že se žalobce v místě doručování zdržoval, je žalovaný toho názoru, že v souladu s § 24 odst. 2 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení (dále jen „správní řád“ „s. ř.“) je dnem oznámení rozhodnutí 8. 12. 2003. Ode dne následujícího začala žalobci plynout lhůta pro podání žaloby. Není rozhodné, že na oznámení o uložení zásilky byla uvedena lhůta pro vyzvednutí 15 dnů, ta pouze znamená, že po tuto dobu bude zásilka uložena u držitele poštovní licence a pokud nebude vyzvednuta, bude vrácena odesílateli. Fikce doručení ve smyslu zmíněného ustanovení správního řádu však nastává třetím dnem od uložení zásilky bez ohledu na to, zda si ji později vyzvedne či ne. Vzhledem k datu vyhotovení žaloby (10. 2. 2004), kdy mohla být poprvé podána k poštovní přepravě, žalovaný usoudil, že soud postupoval správně, když ji jako opožděnou odmítl. Navrhl zamítnutí kasační stížnosti.

Nejvyšší správní soud napadený rozsudek Krajského soudu v Brně přezkoumal v souladu s § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které stěžovatel uplatnil ve své kasační stížnosti. Neshledal přitom vady, k nimž by podle § 109 odst. 3 s. ř. s. musel přihlédnout z úřední povinnosti.

Kasační stížnost není důvodná.

Stěžovatel v rámci kasačního důvodu uvedeného v § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. namítal nezákonnost napadeného rozhodnutí krajského soudu, když tvrdil, že jeho žaloba neměla být odmítnuta pro opožděnost, protože byla podána včas.

Ze soudního spisu bylo zjištěno, že žaloba proti rozhodnutí žalovaného byla podána k poštovní přepravě dne 10. 2. 2004. Z dodejky (dokladu o doručení) připojené k žalobou napadenému rozhodnutí správního orgánu, jež je založeno ve správním spise předloženém žalovaným, se podává, že rozhodnutí žalovaného bylo doručováno stěžovateli do vlastních rukou na adresu B. 6, B., přičemž zásilka byla uložena dne 4. 12. (2003) a adresát ji převzal dne 10. 12. 2003. Je zde rovněž otisk denního razítka, jméno a podpis vydávajícího pracovníka pošty.

Podle ustanovení § 24 odst. 2 s. ř. ve znění účinném v rozhodné době (tj. po 30. 6. 2000) platí, že nebyl-li adresát písemnosti, která má být doručena do vlastních rukou, zastížen, ačkoli se v místě doručení zdržuje, doručovatel uloží písemnost v místně

příslušné provozovně držitele poštovní licence nebo u obecního úřadu a adresáta o tom vhodným způsobem vyrozumí. Nevyzvedne-li si adresát písemnost do tří dnů od uložení, poslední den této lhůty se považuje za den doručení, i když se adresát o uložení nedozvěděl.

V této věci se jednalo právě o doručení písemnosti určené do vlastních rukou adresáta (rozhodnutí správního orgánu), takže bylo povinností pošty dodržet postup uvedený v citovaném ustanovení, jinak by k náhradnímu doručení (tj. fikci) nedošlo. Z obsahu dodejky (užívá se rovněž výraz „doručenka“), který byl výše rekapitulován, je zřejmé, že doručující pošta B. 16 předepsaný postup dodržela. Dodejka (doručenka) jako doklad o doručení písemnosti do vlastních rukou je za předpokladu, že je řádně vyplněna, veřejnou listinou potvrzující pravdivost toho, co je v ní osvědčeno, není-li prokázán opak. K tomu, aby mohla být vyvrácena správnost údajů o doručení zde obsažených, musí stěžovatel především tvrdit a prokázat skutečnosti vedoucí k závěru, že údaje na doručence nejsou pravdivé. Jde-li o tzv. náhradní doručení písemnosti určené do vlastních rukou účastníka, jsou tvrzeními, jež v případě, že jsou prokázána, mohou vyvrátit závěr o doručení prokazovaném doručenkou, zásadně jen tvrzení, že se nezastižený adresát v době doručování písemností v místě doručení nezdržoval, případně tvrzení, že pošta při doručování zásilky nedodržela postup předepsaný správním řádem a poštovním řádem.

Stěžovatel však v kasační stížnosti netvrdil, že by se v místě doručení, tj. na adrese B. 6, B., nezdržoval, tuto ulici a město dokonce uvedl i jako adresu, na kterou mu lze doručovat, v podané kasační stížnosti. Pokud jde o postup pošty (držitele poštovní licence), vytýkal pouze, že se ho doručovatel nesnažil zastihnout v místě trvalého pobytu a nebyl uvědoměn o novém pokusu o doručení. Tyto námitky je však třeba odmítnout jako nedůvodné, protože stěžovatel v průběhu celého správního řízení jakož i řízení před soudem uváděl jako svoji adresu právě to místo, kam bylo doručováno, přičemž z díkce citovaného ustanovení správního řádu plyne, že není rozhodné, zda se jedná o evidovaný trvalý pobyt stěžovatele či nikoliv. Zákon hovoří toliko o místě doručení, kterým podle znění předmětného ustanovení může být jakékoli místo, kde se adresát zdržuje. Stěžovatel navíc nikdy netvrdil, že by se na udané adrese nezdržoval. Nového pokusu o doručení nebylo v daném případě třeba, protože správní řád nic takového nepředepisuje – písemnost se uloží s účinky fikce doručení po uplynutí stanovené lhůty ihned poté, co adresát nebyl v místě doručení zastížen, ačkoli se tam zdržuje. Stěžovatel zřejmě vycházel ze znění ustanovení § 24 odst. 2 s. ř. před novelou provedenou zákonem č. 29/2000 Sb., o poštovních službách a změně některých zákonů (účinného do 30. 6. 2000), jež bylo formulováno takto: nebyl-li adresát písemnosti, která má být doručena do vlastních rukou, zastížen, ačkoli se v místě doručení zdržuje, doručovatel jej vhodným způsobem uvědomí, že písemnost přijde znovu doručit ve stanovený den a hodinu. Zůstane-li nový pokus o doručení bezvýsledný, doručovatel uloží písemnost na poště nebo u místního národního výboru a adresáta o tom vhodným způsobem vyrozumí. Nevyzvedne-li si adresát písemnost do tří dnů od uložení, poslední den této lhůty se považuje za den doručení, i když se adresát o uložení nedozvěděl. I když se citace ustanovení § 24 odst. 2 s. ř. v podobě před novelou objevila i v odůvodnění usnesení krajského soudu, nelze přes to, že jde o chybné uvedení celého znění ustanovení právního předpisu, podle něhož bylo rozhodováno, posoudit usnesení soudu o odmítnutí žaloby pro opožděnost jako nezákonné. Jde sice o pochybení, avšak pouze takové, které nemělo vliv na zákonnost konečného rozhodnutí, když z obsahu spisu je zřejmé, že žaloba byla skutečně podána pozdě.

Dle § 72 odst. 1 s. ř. s. lze žalobu podat do dvou měsíců poté, kdy bylo rozhodnutí žalobci oznámeno doručením písemného vyhotovení nebo jiným zákonem stanoveným způsobem, nestanoví-li zvláštní zákon lhůtu jinou.

Žalobci (stěžovateli) bylo napadené rozhodnutí žalovaného doručeno do vlastních rukou fikcí postupem dle § 24 odst. 2 s. ř. Na poště bylo uloženo dne 4. 12. 2003, takže účinky doručení měly nastat poslední den tří denní lhůty běžící od uložení, tj. 7. 12. 2003 (neděle). Jelikož však jde o lhůtu procesní, při jejímž počítání se uplatní pravidlo v § 27 odst. 2 s. ř., podle něhož se do lhůty nezapočítává den, kdy došlo ke skutečnosti určující její počátek a dále, že připadne-li konec lhůty na den pracovního klidu, je posledním dnem lhůty nejbližší příští pracovní den, nastaly účinky náhradního doručení až v pondělí 8. 12. 2003. Byl-li tedy dnem doručení rozhodnutí správního orgánu žalobci (stěžovateli) 8. prosinec 2003, bylo možné dle § 72 odst. 1 s. ř. s. za použití pravidel uvedených v § 40 odst. 1 a 2 s. ř. s. (lhůta stanovená tímto zákonem počíná běžet počátkem dne následujícího poté, kdy došlo ke skutečnosti určující její počátek, přičemž lhůta určená podle měsíců končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje s dnem, který určil její počátek) podat žalobu osobně u soudu nebo k poštovní přepravě nejpozději 8. února 2004. Protože však 8. února 2004 byla neděle, je třeba aplikovat ještě pravidlo uvedené v § 40 odst. 3 s. ř. s., podle něhož připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den, tj. pondělí 9. února 2004. Podal-li stěžovatel žalobu na poštu dne 10. 2. 2004, jde o podání opožděné a krajský soud je správně postupem dle § 46 písm. b) s. ř. s. odmítl.

Ještě zbývá vyjádřit se k námitce stěžovatele, že zásilku obsahující rozhodnutí žalovaného převzal ve lhůtě uvedené na oznámení pošty o jejím uložení, které mu nebylo do schránky vloženo dříve než 8. 12. 2003. Stěžovatel sám žádné důkazy k vyvrácení údajů na doručence (dodejce) nenabídl, takže je třeba vycházet z presumpce pravdivosti v ní obsažených skutečností, pramenících, jak již bylo řečeno, z její povahy veřejné listiny. Proto soud vzal za prokázané, že byla zásilka uložena a její uložení oznámeno dne 4. 12. 2003, přičemž stěžovatel nepochybnil, že byl o uložení vyrozuměn, pouze se s údaji pošty rozchází v tvrzení, kdy k oznámení došlo. V dané věci však není rozhodné, kdy oznámení o uložení zásilky určené do vlastních rukou ze schránky na poštu vyzvedl ani to, kdy mu byla předána zásilka, nestalo-li se tak do 3 dnů od jejího uložení. Nejvyšší správní soud se ztotožňuje s názorem žalovaného uvedeným v jeho písemném vyjádření ke kasační stížnosti, že lhůtu určenou poštovním řádem, po kterou bude zásilka, již se nepodařilo doručit na dané adrese, připravena k předání v místně příslušné provozovně držitele poštovní licence a nebude vrácena odesílateli (15 dní) nelze zaměňovat se lhůtou, s jejímž uplynutím správní řád spojuje účinky doručení zásilky do vlastních rukou adresáta, i když se o jejím uložení nedozvěděl (3 dny). Jde o dvě samostatné lhůty, stanovené různými právními předpisy se zcela odlišným účelem a účinky. Proto nelze ze skutečnosti, že si stěžovatel zásilku vyzvedl v rámci úložní doby, dovozovat vliv na nástup účinků fikce doručení podle správního řádu. Ty nastanou při naplnění v zákoně stanovených podmínek vždy 3. den po uložení zásilky bez dalšího, pozdější fyzické převzetí adresátem již na tom nemůže nic změnit.

Nejvyšší správní soud proto konstatoval, že rozhodnutí žalovaného správního orgánu bylo stěžovateli doručeno ve smyslu § 24 odst. 2 s. ř., když stěžovatel se v místě doručení zdržoval a nebylo prokázáno takové pochybení doručovatele (držitele poštovní licence), které by na doručení písemnosti fikcí ve smyslu tohoto ustanovení mělo zásadní vliv. Fikce doručení nastala dne 8. prosince 2003 a posledním dnem pro podání žaloby byl 9. únor 2004.

Naplnění důvodu kasační stížnosti, jehož se stěžovatel dovolával [§ 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s.], Nejvyšší správní soud neshledal, proto kasační stížnost podle § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl.

O náhradě nákladů řízení rozhodl Nejvyšší správní soud v souladu s ustanovením § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel ve věci neměl úspěch, a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení, které mu vznikly. Žalovanému správnímu orgánu, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníku řízení právo na náhradu nákladů řízení příslušelo, náklady v řízení o kasační stížnosti v míře přesahující rámec jeho úřední činnosti nevznikly.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 29. prosince 2005

JUDr. Marie Turková
předsedkyně senátu